

Прекрајни апелациони суд

Одељењу судске праксе

ИЗДВОЈЕНО МИШЉЕЊЕ ЗА РОК ЗАСТАРЕЛОСТИ ПРЕКРШАЈА

ИЗ ЗАКОНА О ФИСКАЛНИМ КАСАМА

На седници свих судија Прекрајног апелационог суда одржаној у седишту суда дана 14.10.2016. године постављено је као спорно правно питање у ком року застаревају прекраји из Закона о фискалним касама, те како је већина судија гласала да је тај рок једна година за покретање и две године за вођење прекрајног поступка, то достављам своје издвојено мишљење.

Наиме, до доношења Закона о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Сл.гл.РС", бр.68/14) Врховни касациони суд РС донео је неколико пресуда којим је заузео став да је рок застарелости за ову врсту прекраја као и код већине осталих прекраја једна, односно две године од дана учињеног прекраја. Међутим, након ових пресуда, управо да би се разјаснило ово питање, напред наведеним изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији дошло је до прецизирања законских одредби у вези рока застарелости ових прекраја. Тако је у чл.11.ст.1. овог закона јасно предвиђено да се надлежност Пореске управе протеже и на подношење захтева за покретање прекрајног поступка и за прекраје прописане Законом о фискалним касама, што до тада овај закон није познавао. У том контексту је и одредба чл.160.ст.6. овог закона којим се одређује надлежност Пореске управе и у овом погледу. Исто тако, у одредби чл.114.б ст.1. овог закона изменама се предвиђа да застарелост прекрајног поступка траје пет година за покретање поступка од дана када је прекрај учињен уколико у складу са законом захтев за покретање поступка подноси Пореска управа.

На овај начин законодавац је јасно изразио намеру да се посебан значај придаје овој врсти прекраја, а након ових измена и допуна Закона о пореском поступку и пореској администрацији није донета ниједна друга пресуда Врховног касационог суда којим би се и даље сматрало да је рок застарелости исти као и код осталих прекраја, односно једна година за покретање, а две године за вођење поступка. Ценећи системски ове измене и допуне закона јасно произилази да је интенција законодавца да обједини Законом о пореском поступку и пореској администрацији све прописе који се тичу јавних прихода на једном месту ради лакше и јединствене примене у пракси. Одредбом

чл.84.ст.5. ЗОП-а јасно је предвиђено да се може за прекршај из области јавних прихода предвидети дужи рок застарелости од уобичајеног.

Из садржине Закона о фискалним касама такође јасно произилази да је реч о пропису који је искључиво намењен логистици пријаве и обрачуна пореза евидентирањем сваког промета услуга и добра, те конектовањем са надлежном Пореском управом путем посебног дела уређаја, са циљем постизања што веће фискалне дисциплине. Управо издавање фискалних рачуна, исечака, важан је доказ да је предметни привредни субјекат пословао у складу са пореском политиком државе и да се тиме обезбеђује сигурност контроле извршавања ове законске обавезе.

На основу рада овог уређаја формирају се и штампају фискални документи и прецизирају врсте пореских стопа за сваки обављени промет. И уопште, поседовање фискалне касе, сервисирање, фискализација итд. директно је повезано са активностима пореских управа, односно, без њихове сагласности не може се набавити, ни ставити у употребу. И са аспекта последица које може проузроковати краћи рок застарелости за ову врсту прекршаја може се говорити о значају који имају ови прекршаји за обезбеђивање јавних прихода у буџет РС. Ради се о једном од главних извора финансирања буџета РС, те му због тога треба и пријати такав значај у тумачењу прописа. Према томе, како је реч о пропису који несумњиво има једино одредбе о евидентирању сваког појединачног промета робе и услуге, а тиме стварања могућности за правилну кореспонденцију привредног субјекта и државе у смислу правилног подношења пореске пријаве и обрачуна пореза, то треба применити дужи рок застарелости у овим прекршајним стварима.

На овај начин би се овај пропис једнако третирао, а не селективно по овом питању, с обзиром да ни Законом о порезу на додату вредност, Законом о акцизама, Законом о порезима на имовину, Законом о порезу на добит правних лица, Законом о порезу на доходак грађана, Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање, Законом о порезима на употребу, држање и ношење добра, те Законом о порезу на премије неживотних осигурања нису предвиђени већи рокови застарелости, већ се и код ових прописа користи одредба чл.114.б ст.1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији. На тај начин се јединствено примењује изменјена одредба чл.11.ст.1. овог закона, с обзиром да и за све ове прописе захтев за покретање прекршајног поступка подноси Пореска управа.

У Нишу, дана 25.10.2016. године.

Судија
Предраг Ђимитријевић